niistä, eritoten Byzantiumista (nyk. Konstantinopolista) peräisin olevat ovat suunnattoman arvokkaat.

RAHAA VANHOISSA KENGISSÄ, vaikka niitä ei olisi pidettykään säästöpankkina, on kuitenkin niin paljon, että ne kannattaa ottaa talteen. Sotajätteiden talteenottajien laatiman tilaston mukaan saadaan tonnista vanhoja kenkärajoja $4.70 arvosta metallia, $7.25 arvosta rasvaa, $50 arvosta eläinmustetta, $22.50 arvosta ammonium-sulfaattia — yhteensä siis $84.45 eli noin 15 senttiä kenkäparilta. Rasva kelpaa konevoiteeksi, ja eläinmustetta sanovat englantilaiset kemistit yhtä hyväksi kuin paras luumuste (norsunluusta poltettu).

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

Toveri A. Hautamäki alkaa matkansa Washingtonin valtiossa syyskuulla puhuen:

Tacoma ..... 14—15 p.

Sitten on hän oikeutettu neljään vapaapäivään.

Black Diamond 20—21—22 p.
Seattle 23—24—25—26—27 p.
(Seattlelaiset voivat antaa päivän juanitalaisille, jos he haluavat).
Everett ..... 28—29 p.
Issaquah ..... 30— 1 p. lokak.
New Castle ..... 2— 3 p.
Poulsbo ..... 4 p.
Pearson ..... 5— 6 p.
Roslyn ..... 8— 9 p.

S. s.-osastot, valmistakaa ohjelmatai muita illatsuja ainakin yhdeksi puheillaksi, tov. Hautamäki suorittaa arvokkaan numeron ohjelmastanne.

Iltamatulot lankeavat länsipiirin agitatsionikassaan.

Toverillisesti:
Wash. Suom. Valtiokomitea.

Huomattavia osuustoiminnallisia saavutuksia

Keskusosuuskunnan leipomo pystyyn tänä syksynä.

Amerikan suomalaisten työläisten historia sitten viimeisten kymmenen vuoden ajalla antaa kauniin kuvan edistyksestä ja eteenpäin pyrkimisestä kaikilla aloilla.

Työväenliike sitoi järjestymättömät joukot ajamaan yhteisetua luotiin sanomalehdistö, joka pystyy täyttämään tehtävänsä valistusvälineenä ja samalla järjestö, joka jäsenlukuunsa nähden on sosialistipuolueen ensimäinen.

Siinä sivussa on **osuustoiminnallinen liike** kehittynyt tavalla, joka herättää huomiota varsinaisen amerikalaisenkin väestön keskuudessa.

Voidaan puhua jo laajasta osuustoiminnallisesta liikkeestä niiden miljooniin nousevasta liikevaihdosta, niiden kiinteästä o-

vat meitä nälkäkuolemalla. Me tulemme ottamaan halttuumme kaikki keinottelijoitten varastot emmekä tule jättämään köyhiä työläisiä heidän armoilleen."

300,000,000 ruplaa tsekko-slovakkeja vastaan.

Englantilainen "Scotchman" niminen lehti kertoo elokuun 7 p numerossaan seuraavan uutisen Venäjältä:

"Sanomalehtitietojen mukaan on Venäjän kansankomisarioitten neuvosto päättänyt luovuttaa 300,000,000 ruplaa tskekko-slovakkeja vastaan tähdättyjen toimenpiteitten kustannuksiksi."

RANSKA.

Sosialistipuolueen kansallisneuvoston kokous.

1,544 äänellä 1,172 vastaan vähemmistöryhmä eli Longuet'ilaiset voittivat enemmistöryhmän eli Renaudellin ja Albert Thomasin kannattajajoukon Ranskan sosialistipuolueen kansallisneuvoston kokouksessa, heinäkuun 29 päivänä.

Tämä uusi enemmistö, entinen vähemmistö, ei kannata sitä, että liittolaiset lähettävät minkäänlaista apua Venäjälle ilman Venäjän sosialistien yksimielistä hyväksymistä.

Ranskan sosialistipuolueen kansallisneuvosto on itseasiassa kansallisen kongressin toimeenpanevakomitea. Kansalliskongressi kokoontuu parin kuukauden perästä ja siellä tulee taisteltavaksi lopullinen taistelu.

maisuudesta, niiden tekemästä taloudellisesta palveluksesta ja niiden sivistyksellisestä merkityksestä.

Ja edelleen: on olemassa jc **keskitettyä osuustoimintaa,** joka kokoaa kaikki hajallaan olevat yritykset ja antaa niille sen voiman ja kehitysmahdollisuudet, jotka vain keskittymällä ovat mahdollisia.

Keskipiirissä toimiva **Osuuskuntien Keskusliitto** (Co-operative Central Exchange) on ollut vasta toista vuotta toiminnassa ja kuitenkin sen tähänastinen menestys ei ole ainoastaan lupaava, vaan huomattava saavutus.

Vaikkapa ei ottaisi laskuun muuta kuin sen aikaansaaman henkisen työn, riittää se todistukseksi keskitetyn osuustoiminnan suurista eduista.

Vai mitä ajatellaan siitä, että mainitun liiton alkuunpanosta ja useimmassa tapauksessa sen kustannuksella on ilmestynyt neljä tärkeätä osuustoiminta-lentolehtistä: "Velkakauppa-ystävämme", "Meidän jokapäiväinen leipämme", "Mikä on kulutusrengas" ja "Osuuskaupan kulmakivet".

Kaikkia noita lentolehtiä on levitetty kymmenissä tuhansissa kappaleissa joko ilmaiseksi tai pientä maksua vastaan.

Edelleen—vaikka liiton palveluksessa ei ole kuin yksi vakinaisella palkalla oleva toimitsija —on harjotettu laajaa kasvatus- ja neuvonantotyötä osuusliikkeiden keskuudessa, jopa sen toimesta on ollut varsinainen osuustoiminneuvojakin liikkeellä Tämän työn vaikeuden käsittää kun tietää, että ei piirissä ole vielä koskaan kiertänyt varsinainen osuustoimintapuhuja, puhumattakaan neuvonantajasta. Amerikalaisenkin väestön keskuudessa on tämä seikka huomattu sillä neuvonantotyötä on pitänyt harjottaa niidenkin keskuudessa Ja sikäli kuin amerikalaisten toimesta on ollut osuustoiminnallisia edustajakokouksia tai edes pyrkimystä järjestää kuluttajia osuustoiminnallisesti, on liiton puolesta aina ollut edustaja seuraamassa näitä tilaisuuksia. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että osaksi keskusosuuskunnan toimesta on syysk. 25-26-27 päivinä Springfieldissä, Ill., suuri osuustoimintakonferenssi, johon tulee osanottajia kaikista Amerikan valtioista. Sen kokouksen työ tulee olemaan monessa merkityksessä merkittävä.

Samoin on tällä pienellä ajalla ehditty pitää **kurssitkin.**

Viime kesänä nimittäin pidettiin Superiorissa, Wis., **osuustoiminnalliset kirjanpitokurssit** kirjanpidon yhtäläistyttämiseksi kaikissa osuuskaupoissa niin, että uuden menetelmän mukaan kirjanpito saadaan yksinkertaisemmaksi, halvemmaksi ja helpommaksi hoitaa. Kurssit onnistuivat hyvin. Ne kestivät viikon ja oli niissä koko ajan kuusitoista oppilasta, jotka olivat saapuneet kaikista huomattavammista osuuskaupoista piirissä.

Kaikki nämätkin aikaansaannokset osottavat, että varsinainen osuustoiminnallinen kasvatus- ja neuvontatyö on saatu käyntiin keskusosuuskunnan taholta hyvällä vauhdilla. Kun käytännölliseen osuustoimintaan liittyy myöskin osuustoiminnan kasvatuksellinen puoli, näkyvät tulokset olevan parempia kuin että molemmat puolet toimisivat erikseen ja ilman yhteistä johtoa Kehitys viittaa siihen ja aikaisemmat kokemukset tukevat sitä, että käytännöllinen ja kasvatuksellinen työ voivat haittaa toisilleen tekemättä menestyä yhdessä ja että tulisi siis toimia siihen suuntaan, että molemmat olisivat kiinteässä yhteydessä toistensa kanssa.

Erinomaisia taloudellisia saavutuksia.

Kun "Co-operative Central Exchange" lähti taipaleelle toista vuotta sitten, ei pääomaa — ei killinkiäkään! Ja nyt jo on puhtaana voittona tältä pieneltä ajalta $1,300.

Vasta sen jälkeen, kun liike oli perustettu, alettiin lunastaa osakkeita — sata dollaria kappale ja on niitä ostettu vasta noin $1,300: arvosta! Liikevoitto on siis ilman pääomaa suurempi kuin jälkeenpäin tullut osakepääoma! Sitä voidaan pitää osotuksena siitä että liike tuli otolliseen aikaan perustettua Keskusosuuskuntaan kuuluu nyt 20 osuuskuntaa, joilla on yhteensä 34 myymälää.

Kun otetaan huomioon, että ylijäämästä, jonka liike on olemassaoloajallaan tehnyt, on luovutettu yli kuusisataa dollaria valistus- ja neuvonantotyöhön käsittää kuinka paljo se on saanut aikaan tälläkin ajalla.

Mutta että se tuli perustetuksi tyydyttämään osuuskuntien tarvetta tavaranhankkimisessakin käsittää kun tietää, että piirissä olevien osuuskauppojen vuotuinen liikevaihto on noin **kaksi miljoonaa dollaria,** summa, jonka valossa käsittää suomalaisten nappisaksojen kauhistuksen ja vehkeilyt osuustoimintaa vastaan.

Tuleehan Co-operative Central Exchangenkin liikevaihdoksi olemassaoloajallaan noin **satatuhatta dollaria;** kun osuuskaupat alkavat tehdä kaikki liikkeensä oman keskusliikkeen tukkukaupan välityksellä, nousee liikevaihto nopeasti. Tähän mennessä ei ole vielä voitu hankkia kaikkia tavaroita, joilla olisi kysyntää. On pitänyt toistaiseksi tyytyä tavaraan, josta saa pienen ylijäämän Sekin on jo korjaantumassa. Siinä tulee avuksi amerikalaisen osuustoiminnan herääminen.

Leipomokysymys on nyt pääkysymys.

Lentokirjasessa "Meidän jokapäiväinen leipämme" selostetaan tarkemmin leipomon hankkimista. Sitä saa keskusosuuskunnalta ilmaiseksi.

Leipomokysymys pantiin vuosi sitten alulle. Siitä lähtien on se kehittynyt niin nopeasti, että

Leipomolla on jo oma talo,

ja vieläpä talo, joka kaikissa suhteissa tulee tyydyttämään suuriakin vaatimuksia.

Alkuperäinen ehdotus oli rakennuttaa itse oma talo leipomolle, mutta siitä sittemmin luovuttiin, kun saatavissa oli valmiita rakennuksia. Uuden rakentaminen olisi tullut maksamaan nykyisenä kalliina aikana liian paljo ja sittenkään ei olisi saatu niin paljoa tilaa kuin nyt rakennuksessa, joka on hankittu.

N.s. "Terminal Building", joka tarkotusta varten ostettiin, sijaitsee Winter kadun ja Ogden avenue kulmauksessa, Superiorissa kaupungin keskuksessa, rautatiekeskuksessa. Kolme eri rautatielinjaa on aivan läheisyydessä, joista pari aivan vastapäätä rakennusta. Rakennukseen johtaa oma haararata, joka tulevalle tavaranlähetykselle tulee olemaan suureksi hyödyksi.

Rakennus on erittäin vahvasti ja huolellisesti tehty. Se on kolmikerroksinen. Ensimäiseen kerrokseen tulee leipomo. Muita kerroksia voi käyttää monella eri tavalla. Ehkäpä toisesta kerroksesta saadaan mainio säilykehuone keskustukkuliikkeelle: siihen mahtuu myöskin konttorihuoneita. Rakennuksessa on myöskin huolellisesti tehty kellari, jota voi käyttää moneen eri tarkotukseen.

Rakennuksen hinta on ainoastaan 22,000 dollaria, hinta, jolla ei tänä aikana saisi sellaista rakennusta. Rakennus on nimittäin pystytetty aikana, jolloin rakennustarpeet olivat halpoja.

Rakennus on suurin, mitä Amerikan suomalaisilla osuusliikkeillä on vielä huostassaan. Se on ja tulee pysymään suurimpain saavutusten merkkinä, mitä vielä on osuustoiminnallisella alalla tässä maassa tehty, suomalaisten keskuudessa nimittäin.

Mitä osuusliikkeiden on nyt tehtävä?

Kuten tämän kirjotuksen yhteydessä on jo sanottu, ei keskusosuuskunnan osuuspääoma ole vielä kuin hieman yli 1,300 dollarja.

Tällä summalla ei tietenkään ole voitu ostaa taloa ja kaiken lisäksi pystyttää leipomoa, jonka koneisto nielee sentään verrattain paljo rahaa.

Ainoastaan sen nojalla onkin voitu kauppa tehdä, kun nyt jo keskusosuuskuntaan liittyneet osuusleipomot ovat sitoutuneet lunastamaan niille kuuluvan osuuden leipomossa.

Talon kauppahintaa on lyhennettävä vuosittain kaksi tuhatta dollaria. Ja samalla aikaa on saatava koneisto sellaiseen kuntoon, että sen avulla voidaan tyydyttää kaikkien osuuskuntien leiväntarve; se siis kysyy. melkoi sen määrän varoja.

On heti lunastettava osuuksia leipomoon.

Osuuksien lunastaminen on tähän saakka käynyt liian veltosti Vaikkapa innostusta onkin ollut tavallista runsaammin, ei se ole pukeutunut tässä tapauksessa oikeaan muotoon: osuuksien lunastamiseen omasta keskusliikkeestä.

Jos syksyllä aijotaan saada leipomo pystyyn ja tämä suurenpuoleinen leipätehdas tuottamaan tavaraa kuluttajille, niin se ei käy muuten päinsä kuin että kaikki keskusosuuskuntaan liittyneet osuuskunnat rientävät tukemaan omaa yritystään.

Liikkeen perustamiseen menee varoja runsaasti. Sitten kun se saadaan käyntiin, vähenevät kustannukset, sillä liike kyllä itse tukee itseänsä. Mutta aivan tyhjällä sitä ei saada alkuunkaan.

Myöskin sosialistiosastot, jotka haluavat auttaa tämänlaatuista taloudellista toimintaa, voivat merkitä osuuksia yritykseen. Osuudet maksavat sata dollaria kappale, ja voidaan tietääksemme maksu suorittaa useammassakin osassa. Samoin sellaiset suuret leivänkuluttajat kuin poikatalot voivat liittyä keskusosuuskuntaan, sen kautta kun ne tulevat saamaan parempaa leipää ja ylijäämä joutuu heidän itsensä käytettäväksi — eikä keinottelijain taskuihin, kuten tähän saakka.

Kun on ensimäinen osuuskuntanne johtokunnan tai koko osuuskunnan kokous, päättäkää luovuttaa varma summa osuuksien ostoon leipomossa. **Mitä nopeammin asia tulee päätetyksi sitä pikemmin saadaan oma leipomo käyntiin — ja siten syrjäytetyksi välikädet.**

Tänä hetkenä, jolloin keskitetyn osuustoiminnan komea talo odottaa kuluttajien tukea, pitää jokaisen osuuskunnan jäsenen vaikuttaa osuuskunnassaan niin että mahdollisimman suuri summa luovutetaan keskusliikkeen leipomon tukemiseksi ja synnyttämiseksi.

Tässä rakentavassa työssä tulee jokaisen osuustoimintamiehen ja -naisen olla mukana.

Englannin vapaamieliset ja Venäjän kysymys

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 12, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct 6th, 1917.)

(Jatkoa eiliseen numeroon)

Toinen "Manchester Guardianin" toimitusartikkeli, nimeltään "Amerikan selitys" kuuluu seuraavasti:

"Monestakin syystä oli suuri onnettomuus se, että Japanin hallituksen selitys Japanin ja Yhdysvaltain yhteisen Siperiaan sekaantumisen johdosta annettiin julkisuuteen täällä kaksikymmentäneljä tuntia aikasemmin kuin presidentti Wilsonin maan selitys. Tällaisten asiakirjojen julkaisemiskontrolli on Englannin viranomaisilla, ja me olisimme otaksuneet että tasapuolisuudesta ja kunnioituksesta Yhdysvaltain hallitusta kohtaan, siitä olisi pidetty huolta, että kummatkin asiakirjat olisivat julaistut yht'aikaa, sensijaan kuin ensinmainittu julaistiin sunnuntain lehdissä ja jälkimäinen vasta sitten kun useat maanantaipäivän lehdistä, kuten meidänkin, oli jo painettu. Amerikan lausunto ei ole ainoastaan paljoa täydellisempi kuin Japanin, mutta antaa paljoa erilaisemman vaikutuksen samoin kuin selostuksenkin retken laajuudesta ja tarkotusperistä. Presidentti Wilson silminnähtävästi kirjottaa suuren puristuksen alaisena. Hänen politiikkansa ei ole sama kuin liittolaisten, vaikkakin hän on suuresti ponnistellut voidakseen olla samassa rivissä heidän kanssaan; vieläpä hän pahottelee ja tuomitsee niiden pääpyrkimykset, jotka tässä maassa ja vielä enemmän Ranskassa ovat itsepintaisesti kehottaneet sekaantumista Kaukaisen Idän asioihin. Mutta se on suoranpuheinen lausunto, mikä on osotettu hänen omalle kansalleen ja Venäjän kansalle esittämään niitä rajotettuja tarkotuksia, joihin ainakin hän, vaikkakin hän ilmottaa kieltäytyvänsä rajottamasta liittolaisten tulevia toimenpiteitä, on suostunut tämän vaaralli sen ja suunnattoman yrityksen johdosta.

Siinä ei ole mitään esitystä "itäisen rintaman uudelleen rakentamisesta." Mitä tarkotusperiä presidentti Wilsonilla lieneekään, niin ei ainakaan tätä. Hänen tarkotuksenaan on Venäjän auttaminen. Jostakin arvosta oleva apu täytyy antaa nopeasti. Saksan kimppuun hyökkääminen Vladivostokista on jättiläismäinen tehtävä, jonka hän nähtävästi pitää mahdottomana, ja mikä, vaikkakin otaksuisimme sen olevan mahdollisen, väsyttäisi Venäjän kuolemaan saakka sensijaan kuin auttaisi sitä ja antaisi meille tilaisuuden vain käyttää Venäjää, kuten Saksa käyttää sitä, meidän omia tarkotusperiämme varten. Presidentin suunnitelma on aivan toinen Hän myöntyy käyttämään sotajoukkoja, mutta vain määrätyssä muodossa ja paljoa rajotetumpia tarkotusperiä varten. Ensiksikin hän haluaa "antaa sellaista suojelusta ja apua kuin mahdollista" tsekko-slovakeille itävaltalaisia ja saksalaisia sotavankeja vastaan, joiden sanotaan hyökkäävän tsekko-slovakkeja vastaan: toiseksi, "tukemaan kaikkia itsehallinto- ja itsepuolustusyrityksiä, joihin venäläiset itse ovat halukkaita ottamaan apua"; ja kolmanneksi, "suojelemaan sotilasvarastoja, joita venäläiset joukot mahdollisesti tulevat tarvitsemaan, ja antamaan sellaista apua, jonka venäläiset itse katsovat hyväksyttäväksi järjestäessään omaa itsepuolustustaan." Hän lisää, että hänen hallituksensa tarkotuksena on lähimmässä sopivassa tilaisuudessa lähettää Siperiaan "kauppiaitten maanviljelysexperttien, työnneuvojien, Punasen ristin edustajien ja nuorten miesten kristillisen yhdistyksen asiamiesten komissioni, jotta järjestelmällisellä tavalla voitaisiin pikaisesti helpottaa Venäjän kansan vaikeuksia "Tämä komissioni, jota jo, me uskomme, on suunniteltu pitemmän aikaa, "tulee seuraamaan tsekko-slovakeille lähetettyjä sotajoukkoja, eikä se millään tavalla saa sekaantua tsekko-slovakki-juttuun." Vain "muutamia tuhansia" miehiä lähetetään Amerikan osana tähän yhteiseen sotajoukkoon, ja samanlaisen määrän, siltä näyttää, pyydetään Japanin lähettämään ainakin tällä hetkellä. Tämä on presidentti Wilsonin lausunto tämän yrityksen tarkotuksista ja laajuudesta sikäli kuin ainakin hän itse käsittää. Se on kaksipuolinen yritys, osaksi sotilaallinen rajotettua ja erikoista tarkotusta varten, osaksi taloudellinen jotta Venäjän kansa, puolueisiin katsomatta, saisi apua suuressa ja kasvavassa hädässään.

Onnettomuudeksi tarkotukset pyrkivät poistumaan ladultaan tosiseikkojen painostuksesta, ja kun senlisäksi on varsin selvää, että presidentti Wilsonin ja niitten liittolaisten, jotka painostivat häntä, tarkotusperät eivät ole samoja, ja saamme jäädä odottamaan mikä politiikka säilyy — presidentti Wilsoninko, joka silminnähtävästi olisi halunnut rajottua siihen, että olisi tarjottu aineellista apua, tai liittolaistenko, tai niitten hallitusten määräävän osanko, jotka vähemmän selvästi vielä jatkuttavat hyökkäystä Saksaa vastaan maapallon toiselta puolelta. Täytyy kuitenkin myöntää, että presidentt Wilsonin omassa lausunnossa on joitakin hämäriä kohtia. Eräässä kohdassa hän puhuu sotilasretken tarkotuksena olevan "auttaa, niin pitkälle kuin mahdollista, länteenpäin kulkevien tsekko-slovakkien taustaa." Elle tässä ole erehdys, joka johtuu erilaisesta maantieteellisestä asemasta ja että sillä todella tarkotetaankin "itäänpäin kulkemista" — se on, Venäjältä poistumista Vladivostokiin, eikä Vladivostokista Venäjälle päin — niin näyttäisi koko selitys jonninjotavalta. Sillä jos tsekko-slovakkeja autetaan marssimaan länteenpäin, niin se voi tapahtua japanilaisten avustuksella, vain siten, että aletaan taistelu heidän Europan Venäjällä olevan hajanaisen rintamansa päässä — se on, itseasiassa, "uudelleen rakentamalla itäinen rintama", juuri tehtäisiin se, jota presidentti Wilson ei haluaisi. Siinä on toinenkin vakava kaksimielisyys Missä kohtaa hyvänsä presidentti Wilson puhuu "Venäjän kansasta" ja heidän tarpeestaan ja välttämättömyydestään saavuttaa takasin heidän itsenäisyytensä, niin hän jättää avoimeksi epäilyksen, ketä vastaan heidän olisi noustava, saksalaisiako vai bolshevikejä, ja kokonaisuuteen katsoen näytään tarkottavan viimemainittuja. Jos tämä todella on hänen tarkotuksensa, niin tosiasiassa hän esittää sekaantumista yhden Venäjän kansan osan avuksi toista osaa vastaan Hän voi olla oikeassa otaksuessaan bolshevikien edustavan tyrannillista vähemmistöä, mutta onko hän varma siitä, että hän on oikeassa? Tämä on sellainen seikka, mikä selvästikin pitäisi selittää. Mr. Balfour selitti eilen, vastatessaan parlamentin alahuoneen kyselyyn, että meidän hallituksemme tarkotuksena on, ja hänen luulonsa mukaan myöskin liittolaisten, "taata Venäjälle poliittinen ja taloudellinen entiselleen saattaminen." Onko poliittisen järjestämisen ensimäisenä askeleena bolshevikien kukistaminen? Ja, jos on niin mitenkä tämä sopii siihen politiikkaan, ettei sekaannuta Venäjän sisäisiin asioihin? Selvästikin bolshevikit itse tulkitsevat tämän retken sekaantumiseksi Venäjän sisäisiin asioihin, ja heidän luullaan valmistautuvan ottamaan Saksan apua kukistaakseen hyökkäyksen. Venäjä ei tällä hetkellä ole sodassa osallisena, ja sen hallitus ja kansa on katkerasti vihamielinen saksalaisille maahanhyökkääjille. Olisi omituinen, mutta ei kuitenkaan mahdoton tulos, jos meidän yrityksemme Venäjän "poliittisen uudelleen rakentamisen" aikaansaamiseksi johtaisi virallisen Venäjän vihollistemme puolelle."

* * *

"Manchester Guardianin" kolmannen toimituskirjotuksen nimenä on "Venäjä" ja julaistiin tämä kirjotus aikaisemmin kuin edelliset, joku aika ennemmin kuin liittolaisten Venäjän politiikka sai ratkaisun. Se kuuluu seuraavasti:

"Viime päivinä on saapunut kolmenlaisia Venäjää koskevia uutisia, jotka ansaitsevat kiinteätä huomiota kaikkien niitten taholta, jotka haluavat sitä, että liittolaisten politiikka välttäisi vakavan erehdyksen. Ensimäisenä on Saksan vaatimus saada lähettää pataljoona sotilaita Moskovaan, ja bolshevikihallitus hylkäsi tämän vaatimuksen. On olemassa yleinen luulo, että bolshevikit ovat englantilais-vastaisia ja saksalaismielisiä. Tosiasiassa he ovat englantilais-vastaisia ja saksalais-vastaisia. He ovat kaikkia "kapitalistisia" hallituksia vastaan, koska he haluavat aikaansaada Venäjästä sosialistisen valtion. Sentakia he haluavat pitää Venäjän erossa sodasta ja sentakia he vastustavat kaikkia liittolaisten yrityksiä saada Venäjä uudelleen sotaan. Mutta he ovat pohjaltaan enemmän saksalais-vastaisia, koska Saksa pakotti heidät Brestin rauhansopimukseen, murskasi bolshevikien yhteiskuntajärjestelmän rajamaissa, on "porvariston" suurempi tuki ja on mahdollisesti sekaantunut salajuonitteluun suur-Venäjällä bolshevikien "porvarillisten" vihollisten kanssa. Tämä johtaa meidät toiseen uutiseen. Luotettavalta taholta ilmotetaan Miljukoffin yhtyneen saksalaisiin. Kun joku aika sitten ilmotettiin hänen olevan Kievissä, Ukrainan pääkaupungissa niin me osotimme melkein varmana tuloksena olevan sopimuksen Saksan kanssa. Radan kukistumisen jälkeen saksalaisilla pajuneteilla pysytetyssä ministeristössä oli Miljukoffin poliittisia ystäviä, ja heidän yhteinen puolueensa Ukrainassa, kadettipuolue, hyväksyi ylimääräisessä neuvottelukokouksessaan Saksan politiikan. Nyt Miljukoff on astunut samalle tielle. Miljukoff on koko kadettipuolueen perustaja ja johtaja, ollen tämä puolue Venäjän "porvari"-puolue. Tähän saakka on hänen sanottu olevan liittolaisten sitkeän ystävän ja häneen ja hänen seuralaisiinsa ovat ne rakentaneet toivonsa liittoainesten keskuudessa, jotka ovat agiteeranneet sekaantumista Venäjälle pystyttääkseen uuden itäisen rintaman bolshevikien kukistumisen kautta ja asettamalla heidän tilalleen "porvarillisen" hallituksen. He ovat tehneet sen erehdyksen, että ovat otaksuneet bolshevikismi-vastaisen merkitsevän Venäjällä liittolaismielisyyttä. Tämän otaksuman valheellisuus on kyllin selvästi tullut todistetuksi jo aikaisemmin Suomessa, Ukrainassa Donin alueella ja Kaukaasiassa Een vielä silmiinpistävämmin todistaa Miljukoffin ja toisten kadettijohtajien toimenpiteet.

Selitys on yksinkertainen. Venäjällä taloudellinen ja yhteiskunnallinen puoli täydellisesti sivuuttaa politiikassa kansallisen puolen. Bolshevikit ovat ottaneet "porvaristolta" maan, ja suuressa määrässä pääoman maasta. Usea "porvareista" liittoutuisi keinen kanssa tahansa kukistaakseen bolshevikit ja saadakseen maansa ja pääomansa Senvuoksi me näemme tämän lähentelemisen Saksaan. Mutta bolshevikeillä on myös sosialistisia vihollisia, jotka pyrkivät heidät kukistamaan. Tämän seikan psykologinen selitys on löydettävissä sen puolueheng en katkeruudessa, jota aina on ollut havaittavissa Venäjän vallankumouksellisessa politiikassa. Nämä bolshevikien vihollisten väliset eroavaisuudet suuresti monimutkaistuttavat sekaantumisseikkailua. Siperiassa on pari kolme kilpailevaa hallitusta — yhtä johtaa kenraali Horwarth puhtaasti "porvarillinen" taantumuksellinen; toinen on Vladivostokissa, bolshevikivastainen mutta sosialistinen. Otaksukaamme, että liittolaiset sekaantuisivat, kummanko kanssa ryhtyisivät he yhteistoimintaan ja kumpaako avustamaan? Tämän takana on kysymys, "Tulevatko liittolaiset kirjottamaan ohjelmaansa Venäjällä, 'Ottakaa maa

Puhujan paikka avoinna

S. S. Järjestön Länsipiirin Piiritoimikunta julistaa Piirin luennoitsijan paikan hakukelpoisten, vähintäin kaksi vuotta s. s. järjestöön kuuluneiden, henkilöiden haettavaksi.

Valitun on vaadittaissa kyettävä todistamaan tuntevansa tyydyttävästi puolue- ja järjestötoimintaa, amerikalaisia oloja ja työväenliikettä sen eri ilmenemismuodoissaan, sekä kyettävä selostamaan asioita kansantajuisesti sosialistisen taloustieteen, yhteiskuntakehityksen ja yleensä materialistisen historiankäsityksen valossa.

Hakemusten suosituksineen on oltava sisällä viimeistään ensi lokakuun 1 päivään mennessä osotteella:

S. S. JÄRJESTÖN LÄNSIPIIRIN PIIRIKOMITEA,
264 Taylor Ave., Astoria, Ore.

pois talonpojilta ja palauttakaa se maanomistajille'?" Olemme vakuutettuja siitä, että jos he sen tekevät, niin he eivät koskaan voi pystyttää itäistä rintamaa Saksaa vastaan. He tulevat saamaan vastaansa melkein jokaisen Venäjän talonpojan. Mutta jos he yleensä sekaantuvat bolshevikejä vastaan, kuinka voivat he välttyä siitä, että tämä tuhoisa taantumus ei saisi kannatusta? Epäilemättä japanilaiset ovat enemmän tietoisia näistä monimutkaisista seikoista kuin Ranskan ja Englannin viranomaiset, ja siinä on syy miksi japanilaiset empivät. He pelkäävät työntää Japania seikkailuun jonka loppua kukaan ei voi ennustaa. Meille nyt sanotaan — ja tämä on kolmas uutinen — että Satsuma-ryhmä vastustaa Japanin sekaantumista juuri näistä syistä.

Satsuma-ryhmä kontrolleeraa laivastoa. Se on myöskin voimakkaan rahamiespiirin yhteydessä. Se on luonnollisestikin vihamielinen suunnitelmalle mikä, paitsi sitä että se olisi erittäin keinotteleva, lisäisi armeijaryhmän valtaa ja sjten vahingoittaisi vanhaa, hiljaista politiikkaa, jonka tarkotuksena on vallottaa etuisuuksia Kiinassa. Vieläkin kerran, Europassa puuttuvan viisauden johdosta me joudumme katsomaan presidentti Wilsoniin pelastamaan liittolaiset vakavasta ja surullisesta virheestä."

Kansankirjeitä

WASHINGTON
Seattle

Toveri ei saavu tilaajilleen. Viimeisen kahdeksan päivän ajalla eivät ole saaneet Toverin tilaajat lehteään. Tämä on luonnollisesti synnyttänyt harmia lehden tilaajissa. Lehtimyymälöissä kaduilla ja Toverin liikkeessä irtonaisnumerot ovat loppuneet aina heti niiden saavuttua, joten vain pieni osa suomenkielellä aikaansa seuraavia on näin ollen joutunut saamaan tietoja mailman menosta. Juuri tätä kirjottaessa sain ilmotuksen, että n.k. Capitol Hill'illä (hienoston asuntopaikka) palvelustytöt ovat saaneet Toverin aivan säännöllisesti, joten "Toverittomuus" on kohdannut vain niitä kaupungin osia, jotka eivät kuulu Capitol-Hillin piiriin. Sanomattakin on selvää, että tämänlainen sabotage vaikuttaa turmiollisesti lehtemme liikkeeseen, sillä on vaikea saada silloin tilauksia kun tilatun tavaran saapuminen on niin huonoa kuin Toverin saanti nykyään on. Työmies, Raivaaja ja Industrialisti ovat saapuneet kutakuinkin säännöllisesti, joten se näyttää kuin Toveria kohdeltaisi eri tavalla kuin muita lehtiä.*)

Murhattujen ruumiita löytynyt. Salaperäisellä tavalla murhattujen ruumiita löydettiin kaksi t.k. 8 päivän aamuna. Miehen ruumis, jonka luullaan olevan noin kolme kuuta sitte salaperäisellä tavalla kadonnut Hugh Owen Jones, löydettiin läheltä McGilvra Boulewardia ja East Republican katua. Toinen on kiinalaisen vaimon ruumis ja se löydettiin tontilta 4026—47th avenue South. Ken on tehnyt nämä rikokset ei vielä tiedetä. Syyllisiä haetaan.

*) Konttorin toimesta otetaan selvyys mikä tällaisen epäkohdan on aiheuttanut ja katsotaan, että asia heti korjaantuu.—Toim. huom.